

מיקוד הלמידה תשפ"ב - עברית במגזר הדרוזי – חטיבת ביניים

שכבות ז-ט

במהלך הוראת העברית יושם דגש על פיתוח **מיומנויות גנריות** בהבנת הנקרא, הבנת הנשמע, קריאה, הבעה בעל פה והבעה בכתב.

מיומנות **בהבנת הנקרא** : איתור מידע, פרשנות והיסק, הערכה וביקורת של טקסטים רציפים וטקסטים חזותיים בסוגות שונות ולמטרות שונות

מיומנויות **בהבעה בכתב** : כתיבה (תהליכית הכוללת טיוט ושכתוב) בסוגות שונות בהתאם למטרות הכותב ולנסיבות הכתיבה, הבעת עמדה והנמקתה, ההשוואה ברמת המשפט, הפסקה והטקסט, הסיכום של טקסט אחד או יותר, מיזוג מידע

מיומנויות **הבעה בעל פה** ופיתוח יכולות דיבור בציבור למטרות שונות : העברת מידע, הצגת עמדה, שכנוע וקריאה לפעולה

מיומנויות **בהבנת הנשמע** : פיתוח מיומנויות האזנה והבנת הנשמע, הבנת מטרת הדובר או השיח, הבנת המסר הגלוי או הסמוי ויכולת ניתוח ברמת הסקת מסקנות מטקסטים דבורים.

מיומנויות קריאה : הוראת אסטרטגיות קריאה של טקסטים מנוקדים ובלתי מנוקדים בעברית.

כמו כן יושם דגש על העשרת **אוצר המילים** בהוראה מזדמנת ובהוראה מתוכננת בכל שיעור ובכל ענפי השפה.

מיקוד הלמידה שכבה ז

האזנה, הבנת הנשמע, הבנת הנקרא הבעה בעל פה ובכתב			
פרקים	נושאים	יידרש	לא יידרש
קריאה	קריאה בקול של טקסטים מנוקדים ובלתי מנוקדים מסוגות שונות	<ul style="list-style-type: none"> ° פרסומות ° שירה ° סיפורי ילדים 	<ul style="list-style-type: none"> ° דיאלוגים ° ראיונות
האזנה	<ul style="list-style-type: none"> • התלמיד יזהה את נושא הטקסט המושמע. • התלמיד ידע לנסח את הרעיון המרכזי / המסר של הטקסט המושמע בכתב ו/או בעל־פה. • התלמיד יאתר מידע מתוך הטקסט המושמע בהתאם לשאלות הניתנות בשלב ההאזנה. • התלמיד יעריך את הנאמר; ינקוט עמדה; יגיב לנאמר באופן ממוקד וענייני. 	<ul style="list-style-type: none"> • התלמיד יזהה את נושא הטקסט המושמע. • התלמיד יאתר מידע מתוך הטקסט המושמע בהתאם לשאלות הניתנות בשלב ההאזנה. • התלמיד יעריך את הנאמר; ינקוט עמדה; יגיב לנאמר באופן ממוקד וענייני. 	<ul style="list-style-type: none"> • התלמיד ידע לנסח את הרעיון המרכזי / המסר של הטקסט המושמע בכתב ו/או בעל־פה.
הבעה בעל פה	דיווח-פרזנטציה: סיפור אישי, חוויות	דיווח	פרזנטציה
הבנת הנקרא	<ul style="list-style-type: none"> טקסט מידע (רציף ושאינו רציף) הסוגות: ידיעה חדשותית, ערך אנציקלופדי, מכתב רשמי, הזמנה, עלון, טקסט בלתי רציף: תמונות, טבלאות, טפסים טקסט שימושי: הוראות הפעלה, מתכונים, תמרורים ועוד 	<ul style="list-style-type: none"> טקסט מידע (רציף ושאינו רציף) הסוגות: ידיעה חדשותית, ערך אנציקלופדי, מכתב רשמי ומכתב אישי, הזמנה, עלון, טקסט בלתי רציף: תמונות, טבלאות, טפסים 	<ul style="list-style-type: none"> טקסט שימושי (מדריך ומפעיל): הוראות הפעלה, מתכונים, תמרורים ועוד
הבעה בכתב	<ul style="list-style-type: none"> כתיבה בהיקף של כ 150 מילים. בסוגות הבאות: טקסט מפעיל, טקסט מידע, מכתב אישי, מכתב רשמי. כתיבת עלון, כתיבת הנחיות והוראות, כתיבת דיווח המללת טקסטים חזותיים, כתיבת השוואה מטקסטים חזותיים ורציפים 	<ul style="list-style-type: none"> הסוגות הבאות: טקסט מפעיל, טקסט מידע, מכתב אישי, כתיבת עלון, כתיבת הנחיות והוראות, כתיבת דיווח המללת טקסטים חזותיים 	<ul style="list-style-type: none"> הסוגות הבאות: מכתב רשמי - כתיבת השוואה מטקסטים חזותיים ורציפים, כתיבת עלון,

ידע לשוני

פרקים	נושאים	יידרש	לא יידרש
פונולוגיה	-סימני הניקוד -הבחנה בין עיצור לאם קריאה -מבנה המילה	-הכרת התנועות (שמות וצלילים) הבחנה בהגייה דגושה ב כ פ או רפה -מבנה המילה	הבחנה בין עיצור לאם קריאה
חלקי הדיבר	-מינו של שם העצם : זכר, נקבה -צורני ריבוי השם לזכר ולנקבה -צורות ריבוי החורגות מהמערכת, כגון : שולחן-שולחנות ביצה- ביצים -צורות הזוגי, כגון : עיניים, שפתיים -מילים שכיחות בזכר או נקבה שאין להן סממן חיצוני של המין, כגון : דרך, רוח, חצר, אבן, ארץ עיר, יום נטיית שם העצם ביחיד(ספרי) וברבים (ספרי) -יידוי השם : ה"א היידוע, כינויי שייכות, שמות פרטיים -מילות היחס+תווית היידוע: בבית לעומת מהבית	מינו של שם העצם : זכר, נקבה -צורני ריבוי השם לזכר ולנקבה -צורות ריבוי החורגות מהמערכת, כגון : שולחן-שולחנות ביצה- ביצים -צורות הזוג, כגון : עיניים, שפתיים מילים שכיחות בזכר או נקבה שאין להן סממן חיצוני של המין, כגון : דרך, רוח, חצר, אבן, ארץ עיר, יום נטיית שם העצם ביחיד(ספרי) וברבים (ספרי) יידוי השם : ה"א היידוע, כינויי שייכות, שמות פרטיים	מילות היחס+תווית היידוע: בבית לעומת מהבית
הצירופים	-מאפייני צירופי שם העצם ושם התואר: התאמה במין, במספר וביידוע -צירופי סמיכות -השינויים החלים בצירופי סמיכות: אָה <אָת; אִים<אִי ידוע הסמיכות ריבוי הסמיכות	מאפייני צירופי שם העצם ושם התואר: התאמה במין, במספר וביידוע -צירופי סמיכות	השינויים החלים בצירופי סמיכות: אָה <אָת; אִים<אִי ידוע הסמיכות ריבוי הסמיכות
מערכת הצורות	הפועל: זמני הפועל, הגופים וצורני הנטייה מגזרת השלמים בלבד - ללא שמות הבניינים שם הפועל ומאפייניו (במבנים מודליים, כגון אסור _ , כדאי _ רצוי _)	זמני הפועל, הגופים וצורני הנטייה מגזרת השלמים בלבד - ללא שמות הבניינים שימוש תקין בצורות הפועל, כגון צורת העתיד בגוף ראשון	שם הפועל ומאפייניו (במבנים מודליים, כגון אסור _ , כדאי _ רצוי _)

לא ייזרש	ייזרש	נושאים	פרקים
	מספר מונה 0-100 זכר ונקבה	מספר מונה 0-100 זכר ונקבה	שם המספר
משלימי הפועל (ללא הבחנה בין מושאים וטיאורים)	הכרת עמודי המשפט הפועלי: הנושא והנשוא; התאמה בין הפועל (הנשוא) לעושה הפעולה (הנושא) משלים שם=לוואי משפטי חיווי משפטי שאלה משפטי בקשה משפטי התנצלות נקודה, סימן שאלה, סימן קריאה	הכרת עמודי המשפט הפועלי: הנושא והנשוא; התאמה בין הפועל (הנשוא) לעושה הפעולה (הנושא) משלים שם=לוואי משלימי הפועל (ללא הבחנה בין מושאים וטיאורים) משפטי חיווי משפטי שאלה משפטי בקשה משפטי התנצלות נקודה, סימן שאלה, סימן קריאה	תחביר

מיקוד הלמידה שכבה ח

קריאה והאזנה, הבנת הנשמע, הבעה בעל פה, הבנת הנקרא והבעה בכתב			
פרקים	נושאים	יידרש	לא יידרש
קריאה	קריאה בקול של טקסטים מנוקדים ובלתי מנוקדים מסוגות שונות	<ul style="list-style-type: none"> קטעים מספרי הלימוד מקורות מידע מהמרשתת 	<ul style="list-style-type: none"> שירה סיפורי עם ואגדות
האזנה	התלמיד ידע לנסח את הרעיון המרכזי / המסר של הטקסט המושמע בכתב ו/או בעל־פה.	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד יזהה את נושא הטקסט המושמע. התלמיד ידע לנסח את הרעיון המרכזי / המסר של הטקסט המושמע בכתב ו/או בעל־פה. התלמיד יאתר מידע מתוך הטקסט המושמע בהתאם לשאלות הניתנות בשלב ההאזנה. התלמיד יעריך את הנאמר; ינקוט עמדה; יגיב לנאמר באופן ממוקד וענייני. 	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד ידע לנסח את הרעיון המרכזי / המסר של הטקסט המושמע בכתב ו/או בעל־פה.
הבעה בעל פה	<ul style="list-style-type: none"> דיון בסוגיות חברתיות ראיון פרזנטציה (מידע) 	<ul style="list-style-type: none"> ראיון פרזנטציה (טקסט מידע) 	<ul style="list-style-type: none"> דיון בסוגיות חברתיות
הבנת הנקרא	טקסט מידע טקסט טיעון הכרת רכיבי דגם הטיעון הקלאסי: טענה, נימוקים, ביסוס, מסקנה/המלצה	טקסט טיעון הכרת רכיבי דגם הטיעון הקלאסי: טענה, נימוקים, ביסוס, מסקנה/המלצה	טקסט מידע
הבעה בכתב	טקסט מידע טקסט טיעון כתיבה בדגם של טיעון ברמות העמקה שונות. כתיבת דעה מנומקת בנושאים אישיים וחברתיים, או כתיבת טענה מנומקת בנושאים רחבים דילמות ערכיות. התלמיד יכיר את רכיבי הטיעון: טענה, נימוק, טענת נגד, הפרכה/קבלה חלקית מסקנה/המלצה בניית טקסט טיעון מנומק לצורכי שכנוע. סיכום טקסט/ים מידע לצורך הכנת הפרזנטציה במסגרת ההבעה בעל פה.	טקסט טיעון כתיבה בדגם של טיעון ברמות העמקה שונות. כתיבת דעה מנומקת בנושאים אישיים וחברתיים, או כתיבת טענה מנומקת בנושאים רחבים דילמות ערכיות. התלמיד יכיר את רכיבי הטיעון: טענה, נימוק, טענת נגד, הפרכה/קבלה חלקית מסקנה/המלצה בניית טקסט טיעון מנומק לצורכי שכנוע. סיכום טקסט/ים.	טקסט מידע

ידע לשוני

לא יידרש	יידרש	נושאים	פרקים
	שווא נע, שווא נח דגש קל	מבוא	פונולוגיה
משמעות הבניינים : פעיל-סביל- המרה ושיבוץ	<ul style="list-style-type: none"> • גזרת השלמים (לרבות מרובעים) : שורש, צורני נטייה, זמן, גוף, הכרת שבעת הבניינים וצורני הבניין, הזמן והגוף • הכרת דרכי הנטייה (זמנים וגופים) בשבעת הבניינים • נטייה ושיבוץ של פעלים (על פי שורש או שם פועל נתונים) במשפט וביחידת שיח שימוש תקין בצורות הפועל • 	הפועל	מערכת הצורות
שאיילה מלעז נוטריקון (ראשי תיבות)	<ul style="list-style-type: none"> • שורש ומשקל (ללא משמעות המשקלים) – יש ללמד שמות פעולה בגזרת השלמים • בסיס + צורן סופי (הכרת משמעויות צורנים סופיים רווחים : סן סי סית סון סות סות) • הלחם בסיסים 	השם	
צורות השלילה של 'אין' בנטיות הגוף השונות	זיהוי, המרה והשלמה של משפטי קיום ומשפטי שייכות: משפטי קיום (יש/אין) בהווה, בעבר ובעתיד; משפטי שייכות יש/אין בהווה, בעבר ובעתיד;	משפטי קיום ומשפטי שייכות	תחביר
	משלימי שם (לוואים) משלימי הפועל ושם הפועל :זמן, סיבה ותוצאה, תנאי, ניגוד, ויתור, השוואה, תכלית	משלימי המשפט	
האוגד ונטיותיו: הפועל 'להיות' בעבר ובעתיד כינוי הגוף (הוא, היא, הם, הן)		המשפט הפשוט השמני	
קשר של הוספה	בקשר של הוספה, קשר של ניגוד, קשר של ברירה	משפט בעל חלקים	
	יש להדגיש את התפקיד הפונקציונאלי של השימוש בסתמי בעברית	משפט בעל נושא סתמי	
המספר הסודר	כללי השימוש התקין בשם המספר (תאריכים, מספר סתמי) מספר מונה		שם המספר

מיקוד הלמידה שכבה ט

קריאה והאזנה, הבנת הנשמע, הבעה בעל פה, הבנת הנקרא והבעה בכתב			
פרקים	נושאים	יידרש	לא יידרש
קריאה	קריאה בקול של טקסטים מנוקדים ובלתי מנוקדים מסוגות שונות	חדשות טקסטים מן התנ"ך ערכים מאנציקלופדיה שירה עברית סיפורים עבריים	ערכים מאנציקלופדיה
האזנה	התלמיד ידע לנסח את הרעיון המרכזי / המסר של הטקסט המושמע בכתב ו/או בעל־פה.	התלמיד יזהה את נושא הטקסט המושמע. •התלמיד ידע לנסח את הרעיון המרכזי / המסר של הטקסט המושמע בכתב ו/או בעל־פה. •התלמיד יאתר מידע מתוך הטקסט המושמע בהתאם לשאלות הניתנות בשלב ההאזנה. התלמיד יעריך את הנאמר; ינקוט עמדה; יגיב לנאמר באופן ממוקד וענייני.	התלמיד ידע לנסח את הרעיון המרכזי / המסר של הטקסט המושמע בכתב ו/או בעל־פה.
הבעה בעל פה	דיון בסוגיות ערכיות פרזנטציה: הצגת עמדה מנומקת ומשכנעת (טקסט טיעון)	דיון בסוגיות ערכיות פרזנטציה: הצגת עמדה מנומקת ומשכנעת	
הבנת הנקרא	טקסט טיעון הכרת רכיבי דגם הטיעון הקלאסי: טענה, נימוקים, ביסוס, מסקנה/המלצה	טקסט טיעון הכרת רכיבי דגם הטיעון הקלאסי: טענה, נימוקים, ביסוס, מסקנה/המלצה	
הבעה בכתב	טקסט מידע טקסט טיעון כתיבה בדגם של טיעון ברמות העמקה שונות. כתיבת דעה מנומקת בנושאים אישיים וחברתיים, או כתיבת טענה מנומקת בנושאים חברתיים, או כתיבת טענה מנומקת בנושאים רחבים דילמות ערכיות. התלמיד יכיר את רכיבי הטיעון: טענה, נימוק, טענת נגד, הפרכה/קבלה חלקית. מסקנה/המלצה בניית טקסט טיעון מנומק לצורכי שכנוע. סיכום טקסט/ים מידע לצורך הכנת הפרזנטציה במסגרת ההבעה בעל פה.	טקסט מידע כתיבה בדגם של טיעון ברמות העמקה שונות. כתיבת דעה מנומקת בנושאים אישיים וחברתיים, או כתיבת טענה מנומקת בנושאים רחבים דילמות ערכיות. התלמיד יכיר את רכיבי הטיעון: טענה, נימוק, טענת נגד, הפרכה/קבלה חלקית. מסקנה/המלצה בניית טקסט טיעון מנומק לצורכי שכנוע. סיכום טקסט/ים מידע לצורך הכנת הפרזנטציה במסגרת ההבעה בעל פה.	טקסט מידע

ידע לשוני

לא יידרש	יידרש	נושאים	פרקים
	דגש חזק תבניתי בפועל (פיעל פועל התפעל) ובמשקלים הדגושים	דגשים	פונולוגיה
זיהוי ובנייה של פעלים בגזרות: נחי ע"י/ו, ושיבוצם במשפט	<ul style="list-style-type: none"> ● גזרת השלמים (לרבות מרובעים): שורש, צורני נטייה, זמן, גוף, הכרת שבעת הבניינים וצורני הבניין, הזמן והגוף ● זיהוי של שורשים (בלבד) של פעלים בעברית מהגזרות נחי פ"א, נחי פ"י/ו, נחי ל"י/ה, נחי ל"א, נחי ע"י/ו, ● בנייה של פעלים בגזרות: שלמים, מרובעים, חסרים, נחי פ"א, נחי פ"י/ו, נחי ל"י/ה, נחי ל"א, נחי ע"י/ו, ושיבוצם במשפט (באמצעות שורש נתון או שם פועל 	הפועל	מערכת הצורות
	<ul style="list-style-type: none"> ● מיון של שמות לפי שורש ומשקל (מכל הגזרות המפורטות לעיל), בסיס וצורן סופי ● הכרת שמות הפעולה בבניינים השונים בגזרת השלמים ● הכרת משמעויות המשקלים: מקטל, מקטלה, קטל, קטלת, קטלון ● הכרת משמעויות הצורנים: סן, סי, סית, סון, סאי, סות 	השם	
המשפט השמני	הכרת המבנה התחבירי של המשפטים: פשוט, מחובר (מאוחד) ומורכב הכרת הקשרים הלוגיים: זמן (כרונולוגיה), סיבתיות (סיבה ותוצאה), תנאי, ניגוד, ויתור, השוואה, תכלית והוספה	ניתוח משפטים, סיווג חלקים תחביריים והמרות	תחביר
המספר הסודר	הסוג: מספר יסודי (מונה), סתמי, תאריכים	שימוש תקין בשם המספר: הנטייה וההתאם	שם המספר